

προφήτης

προφήτης, ο, θηλ. **προφήτισσα, η**, ουσ. [*αρχ. προφήτης*], ο προφήτης. **1.** αυτός που μπορεί να προφητεύει, που έχει τη δυνατότητα να προλέγει (να προβλέπει) τα μέλλοντα: «δεν έχω ξανασυναντήσει τέτοιο προφήτη, γιατί, κάθε φορά που λέει κάτι, μέσα σε λίγο καιρό επαληθεύεται». (Λαϊκό τραγούδι: *ενόμισα πως θα 'μωνα παντοτινά πολίτης, μα πήρα τον ασύρματο και έγινα προφήτης*). **2.** λέγεται και με ειρωνική διάθεση: «σιγά, ρε προφήτη, που θα γίνουν έτσι τα πράγματα!»·

- απ' αυτόν οι νόμοι κι οι προφήτες κρέμονται, βλ. λ. [νόμος](#)·

- γίνε προφήτης και κράτα τα μισά ή γίνε προφήτης και πάρε τα μισά, βλ. φρ. *κάνε με προφήτη να σε κάνω πλούσιο*·

- *κάνε με προφήτη να σε κάνω πλούσιο*, αναφέρεται στην ανεκτίμητη ικανότητα του ανθρώπου να τοποθετεί τις καταστάσεις στις πραγματικές τους διαστάσεις και με τους σωστούς συνδυασμούς να αποφεύγει τις κακοτοπιές, ή να προαισθάνεται τις επικερδείς πτυχές ενός γεγονότος, να καταλήγει στους σωστούς χειρισμούς και να αποκομίζει υλικά οφέλη: «καλά, ρε παιδάκι μου, δεν κατάλαβες πως ο τύπος ήταν απατεώνας κι είχε βάλει στο μάτι τα λεφτά σου; -Κάνε με προφήτη να σε κάνω πλούσιο»·

- οι μετά Χριστόν προφήτες, βλ. φρ. *όλοι οι μετά Χριστόν προφήτες γάιδαροι*·

- *όλοι οι μετά Χριστόν προφήτες γάιδαροι*, έκφραση με την οποία δεν παραδεχόμαστε, αμφισβητούμε τη σοβαρότητα των προβλέψεων κάποιου: «εγώ δε θα διακινδυνέψω καμιά πρόβλεψη, γιατί όλοι οι μετά Χριστόν προφήτες γάιδαροι κι εγώ δε θέλω να γίνω γάιδαρος». Πρβλ.: *το τσιφτετέλι χόρευε δεν ήταν και προφήτης μετά Χριστόν εξέλιπεν των προφητών το είδος* (Τραγούδι)·

- *ουδείς προφήτης στον τόπο του*, λέγεται για τους ικανούς, τους αξιόλογους ανθρώπους που η αξία τους αναγνωρίζεται από τους ξένους και όχι από τους συμπατριώτες τους ή από τον κύκλο τους. Η έκφραση κρύβει και μια δόση πικρίας· βλ. και φρ. *του φτωχού ο άγιος δόξα δεν έχει*, λ. *άγιος*·

- *προφήτης είσαι!* βλ. συνηθέστ. φρ. *μάγος είσαι!* λ. [μάγος](#)·

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας